

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 8. november 2023
Sagsnummer: 2023-210

- ./.
- Til udvalgets orientering fremsendes hermed grundnotat om Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og ændring af forordning (EU) 2023/194 for så vidt angår dybhavsbestande, KOM (2023) 587.

Jacob Jensen

/

Jesper Wulff Pedersen

Den 8. november 2023
FVM 309

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og ændring af forordning (EU) 2023/194 for så vidt angår dybhavsbestande

KOM (2023) 587

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande uden for Østersøen (forslaget om fiskerimuligheder). Forslaget omfatter dels EU-bestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande og dels autonome bestande, som EU får adgang til. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC¹ for 2024 og for visse bestande også for 2025 og 2026 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet. Forslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2023) 587 af 25. oktober 2023 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og ændring af forordning (EU) 2023/194 for så vidt angår dybhavsbestande. Forslaget er endnu ikke modtaget i en dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande, og dels autonome bestande, som EU får adgang til at fiske. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2024 og for visse bestande også for 2025 og 2026 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne på niveauer, der er i overensstemmelse med den fælles fiskeripolitik's overordnede målsætninger.

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

For et stort antal bestande er der i forslaget endnu ikke angivet et forslag til TAC, da disse bestande indgår i forhandlinger med tredjelande, eller afventer videnskabelig rådgivning. Omfanget af bestande uden forslag til konkrete TAC'er er blevet meget stort som følge af, at UK fra 1. januar 2021 er blevet en selvstændig kyststat.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om status og retningslinjer for fiskerimulighederne for 2024 (Kommissionens politikerklæring - KOM (2023) 172).

Det fremgår af Kommissionens politikerklæring, at fiskebestandene i overensstemmelse med principperne i grundforordningen for EU's fælles fiskeripolitik ((EU) 1380/2013) skal være forvaltet efter målsætningerne om maksimalt bæredygtigt udbytte. Hovedmålsætningen for Kommissionens forslag til fastsættelse af fiskerimulighederne for 2024 vil derfor være at fastholde eller nå maksimalt bæredygtigt udbytte (F_{MSY}^2).

Kommissionen vil foreslå at anvende enten MSY-værdien (maksimalt bæredygtigt udbytte) eller det MSY-interval, som ICES har angivet, forudsat at de flerårige planer åbner mulighed for denne fleksibilitet, når der foreligger MSY-rådgivning. Der er en flerårig plan for de demersale bestande i Nordsøen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/973) og for de demersale bestande i Vestlige Farvande (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/472).

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil fiskerimuligheder blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene. Hvor der ikke foreligger videnskabelig rådgivning, vil Kommissionen anvende forsigtighedsprincippet på en systematisk, foruddefineret og gennemsigtig måde.

Landingsforpligtelsen er nu indført for alle fiskerier efter kvoterede arter i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, de nordvestlige og de sydvestlige farvande. Det betyder, at fiskerimulighederne skal fastsættes under hensyntagen til, at de nu skal afspejle fangsterne i stedet for at afspejle landingerne, jf. grundforordningen (EU) 1380/2013. Der er indført fleksibilitetsmekanismer, som kan indgå i forvaltningen af bestandene med henblik på at tilpasse fiskerimulighederne til en fuld landingsforpligtelse. Dette omfatter årtil-år-fleksibilitet og arts-fleksibilitet. Dertil kommer visse undtagelser fra landingsforpligtelsen gennem de minimis-undtagelser³ og undtagelser baseret på høj overlevelse. Kommissionen vil tage disse sidstnævnte mekanismer i betragtning ved fastsættelsen af TAC for de enkelte bestande.

For visse bestande har ICES rådgivet om, at der ikke bør være nogen fangster. Hvis denne rådgivning følges, vil det under landingsforpligtelsen indebære, at det ikke vil være muligt at fortsætte andre fiskerier, hvor disse bestande indgår som en uundgåelig bifangst. I sådanne situationer vil Kommissionen, for at sikre balancen mellem hensynet til mulighederne for et fortsat fiskeri, herunder socioøkonomiske hensyn, og hensynet til opnåelse af god økologisk tilstand for bestandene, foreslå specifikke TAC'er til bifangster. ICES' rådgivning for torsk i Kattegat er ligesom for 2020-2023 ingen fangster. TAC for torsk i Kattegat har i en længere årrække været fastsat alene til bifangster. Det foreslår Kommissionen også for 2024. Kommissionen har for 2024 også foreslået at videreføre de supplerende foranstaltninger for beskyttelse af torsk i Kattegat, som blev indført for fiskeriet i 2020, i form af selektive redskaber eller projekt med fuldt dokumenteret fiskeri med kameramonitorering. Forslaget indeholder endnu ikke en

² Den fiskeridødelighed der indebærer, at man kan opnå maksimalt bæredygtigt udbytte.

³ Undtagelse for små fangster af visse arter.

konkret TAC-størrelse for torsk i Kattegat. Kommissionen har videreført en bestemmelse fra 2023 om, at der kan afsættes en ekstra mængde torsk til fartøjer, der deltager i et projekt med elektronisk monitorering i Kattegat.

Forslaget inkluderer også en videreførelse af supplerende tiltag for torsk i Nordsøen og Skagerrak.

Aftaler med tredjelande

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2024 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, UK og Grønland. Såfremt der indgås aftale om fiskerimuligheder med Island og Færøerne, vil disse fiskerimuligheder også blive indarbejdet. Der vil eventuelt endvidere kunne komme konsultationer mellem EU og Island med henblik på at genoptage en aftale om udveksling af fiskerimuligheder mellem de to parter, som har ligget stille siden 2008. Forslaget fordeler desuden de kvoter, som vedtages blandt andet på årsmøder mv. i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav), ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-Amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl. Endelig fordeles de kvoter, der aftales i kyststatsforhandlinger om makrel, atlanto-skandisk sild og blåhvilling.

EU-Norge-UK

De trilaterale konsultationer regulerer forvaltningen af seks fælles bestande i Nordsøen (torsk, kuller, mørksej, hvilling, rødspætte og sild), der tidligere var reguleret bilateralt mellem EU og Norge. Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, mørksej og sild af betydning for Danmark.

EU-Norge

De bilaterale konsultationer mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af syv fælles bestande i Skagerrak (torsk, kuller, hvilling, rødspætte, rejer, sild og brisling). EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for de respektive bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, rejer og sild af betydning for Danmark. Rejebestanden forvaltes nu efter en årlig rådgivning med et forskudt kvote-år og indgår således ikke i efterårets konsultationer. I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, sperling, havtaske, jomfruhummer og rejer, samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand. Ligeledes skal der aftales adgangen til at fiske i hinandens farvande, der følger af aftalen om fiskerimulighederne for Skagerrak, samt den bilaterale aftale mellem EU og Norge for Nordsøen, øvrige norske farvande, og visse EU-farvande.

EU-UK

De bilaterale konsultationer mellem EU og UK dækker forvaltningen af mere end 76 fælles bestande i Nordsøen, den Engelske Kanal og farvandene vest for de britiske øer. Konsultationerne dækker derved bestande, der tidligere var forvaltet internt i EU, inden UK blev en selvstændig kyststat fra 1. januar 2021. Fiskerisamarbejdet mellem EU og UK er baseret på Handels- og Samarbejdsaftalen, der fastlægger betingelser i forhold til målsætninger og timing for de årlige konsultationer, og fastlægger herudover en fordelingsnøgle for fiskerimulighederne for hver af de fælles bestande. Aftalen indeholder desuden ændring i fordelingen mellem de to parter for de bestande, hvor UK i perioden 2021-25 får overført yderligere kvotemængder (bilag 35 i Handels- og Samarbejdsaftalen). Der er i Handels- og Samarbejdsaftalen mellem EU og UK fastlagt fuld adgang til at fiske i hinandens farvande i 2024, hvorfor dette ikke skal indgå som et årligt aftale-element.

Af de fælles forvaltede bestande, der indgår i efterårets konsultationer for 2024, er særligt jomfruhummer, kulmule, havtaske samt en række fladfiskearter i Nordsøen af betydning for Danmark. Dertil kommer visse bestande af betydning for Danmark, hvor fiskerimulighederne skal fastlægges i løbet af året, da fiskeriåret ikke er overensstemmende med kalenderåret. Dette gælder tobis, brisling og sperling. I forhold til tobis skal det dog bemærkes, at UK og Skotland i 2023 har gennemført høringer om at lukke for alt tobisfiskeri i henholdsvis engelsk og skotsk farvand. EU har begrænset indflydelse på disse beslutninger, skønt man fra dansk side presser på for at påvirke de engelske og skotske myndigheder.

Handels- og Samarbejdsaftalen giver mulighed for direkte udveksling af fiskerimuligheder mellem den enkelte EU-medlemsstat og UK. Der er truffet beslutning om implementering af denne mulighed.

Rådet har i efteråret 2021 vedtaget et generelt mandat for de årlige konsultationer om fiskerimuligheder frem til 30. juni 2027 (Rådets afgørelse (EU) 2021/1875). Mandatet fastlægger de generelle principper for EU's holdning i konsultationerne, der følger af målsætningerne i den fælles fiskeripolitik.

ICES anvender ikke EU's forvaltningsplan i sin rådgivning for bestande, hvor der er andre parter (Norge og UK), som har andel af de pågældende bestande, idet planen er EU's tilgang til forvaltningen. ICES angiver dog fangstoptioner i rådgivningen ved en anvendelse af planen.

Fælles bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2024 og den danske kvoteandel. Den danske andel er angivet som dansk andel af EU 27-kvoten efter Brexit.

	ICES' rådgivning for 2024	TAC i 2023	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen, Skagerrak, vest for Skotland og østlige engelske kanal (7d)	Rådgivning 22.691 tons for hele området. MSY-rådgivning. ICES har ændret på rådgivningsområdet, så det nu også inkluderer området vest for Skotland (6a). ICES rådgiver individuelt for den nordvestlige bestand (13.529 tons), den østlige viking-bestand (5.240 tons) og den sydlige bestand (3.922 tons). Den estimerede gydebiomasse (SSB) er under MSY-niveau den sydlige og østlige bestand men over MSY-niveau for den vestlige bestand. Fiskeridødeligheden (F) vurderes at være over grænseværdien F_{MSY} for alle tre bestande. Af hensyn til beskyttelsen af den sydlige bestand, reducerer ICES også rådgivningen for de to andre bestande, da bestandene blander sig en del af året. Alle tre bestande er dog i fremgang.	21.652 tons i Nordsøen, 3.095 tons i Skagerrak og 1.261 tons i østlige engelske kanal. Supplerende tiltag er vedtaget i EU og i Danmark gennemført i en national torskeplan bl.a. med krav om tilstrækkeligt kvotegrundlag eller selektive redskaber.	39 pct. i Nordsøen og 83 pct. i Skagerrak
Kuller i Nordsøen, Skagerrak og vest for Skotland (6a)	Rådgivning 149.024 tons (+18 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) har fluktueret meget gennem årene og vurderes at være langt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	58.402 tons i Nordsøen, 3.589 tons i Skagerrak og 6.507 tons i område 5b og 6a	33 pct. i Nordsøen og 84 pct. i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat og vest for Skotland (6)	Rådgivning 73.815 tons (+25 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være lidt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	53.374 tons i Nordsøen, og Skagerrak/Kattegat og 5.538 tons i område 6 mv.	10 pct. i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat

	ICES' rådgivning for 2024	TAC i 2023	Dansk andel af EU's kvote
Kulmule i Nordsøen	Rådgivning 72.839 tons (-12 pct. i forhold til rådgivning for 2023) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	2.883 tons i Nordsøen	71 pct.
Kulmule i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 72.839 tons (-12 pct. i forhold til rådgivning for 2023) for den samlede nordlige bestand. MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	2.490 tons i Skagerrak/Kattegat	92 pct.
Hvilling i Nordsøen og østlige engelske kanal	Rådgivning 128.290 tons (+17 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	34.294 tons i Nordsøen	28 pct.
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning 676 tons for 2023 og 2024 (-27 pct. i forhold til rådgivning for 2021 og 2022). Databegrænset bestand.	676 tons	90 pct.
Rødspætte i Nordsøen og Skagerrak	Rådgivning 155.015 tons (+3 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	132.922 tons i Nordsøen, 17.783 tons i Skagerrak	28 pct. i Nordsøen og 79 pct. i Skagerrak
Tunge i Nordsøen	Rådgivning 3.675 tons (-60 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være under MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	9.152 tons	4 pct.
Lange i Nordsøen	Rådgivning 13.317 tons (-12 pct. i forhold til rådgivning for 2022 og 2023). Rådgivning gælder for både 2024 og 2025. MSY-rådgivning. ICES' rådgivning dækker en række områder.	2.577 tons i Nordsøen	43 pct.
Lange i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 13.317 tons (-12 pct. i forhold til rådgivning for 2022 og 2023). Rådgivning gælder for både 2024 og 2025. MSY-tilgang. ICES' rådgivning dækker en række områder.	144 tons	60 pct.
Jomfruhummer i EU-farvande i Nordsøen	Ingen samlet rådgivning for hele Nordsøen. ICES vurderer bestanden og fiskeritrykket for jomfruhummer i Nordsøen for en række separate delområder i EU-farvande. TAC fastsættes dog for hele området samlet. ICES rådgiver efter MSY-tilgangen/forsigtighedsprincippet.	22.073 tons	39 pct.
Sild i Nordsøen (NSAS)	Rådgivning 532.166 tons (+28 pct. i forhold til rådgivning for 2023) /Heraf bifangst: 9.334 tons (-16 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} .	396.556 tons (konsum), 7.716 tons (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 98 pct. af bifangstkvoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	Rådgivning på 0 tons for Østersøbestanden (samme rådgivning som for 2023) og 532.166 tons for Nordsøbestanden (+28 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. ICES rådgiver separat for Nordsøbestanden (NSAS) og Østersøbestanden (WBSS) (MSY-rådgivning), men der er en blanding af bestandene i Skagerrak/Kattegat.	23.250 tons (konsum), 6.659 tons (bifangst) (Kun 969 tons sild må tages i Skagerrak/Kattegat.)	48 pct. af konsumkvoten og 85 pct. af bifangstkvoten
Hestemakrel i Nordsøen og Kanalen	Rådgivning 9.730 tons (+9pct. i forhold til rådgivningen for 2022 og 2023). Rådgivningen gælder for 2024 og 2025. MSY-tilgang.	8.969 tons	54 pct.
Hestemakrel i de vestlige områder	Rådgivning ingen fangst (samme rådgivning som for 2023). MSY-rådgivning. Rådgivningen dækker et større område end TAC.	13.157 tons (Kun til bifangster)	11 pct.

	ICES' rådgivning for 2024	TAC i 2023	Dansk andel af EU's kvote
Havgalt i det nordøstlige Atlanterhav	Rådgivning 27.349 tons (+20 pct. i forhold til rådgivningen for 2022 og 2023). Rådgivningen gælder for 2024 og 2025. MSY-tilgang.	22.791 tons	26 pct.

Makrel

På baggrund af rådgivningen fra ICES kyststaterne EU, Norge, UK, Island, Grønland og Færøerne blevet enige om en TAC for makrel i Nordøstatlantehavet på 739.386 tons for 2024, svarende til en reduktion på 5 pct. i forhold til TAC'en for 2023. Såfremt det ikke lykkes kyststaterne at blive enige om en aftale om en ny fordeling af bestanden, vil hver part unilateralt fastsætte sin kvote for 2024.

Blåhvilling

På baggrund af rådgivningen fra ICES i henhold til MSY-princippet er kyststaterne EU, Norge, Island, Færøerne og UK blevet enige om en TAC på 1.529.754 tons for 2024. Rådgivningen fra ICES svarer til en øgning på 12,5 pct. i forhold til TAC'en for 2023. Såfremt det ikke lykkes kyststaterne at blive enige om en aftale om en ny fordeling af bestanden, vil hver part unilateralt fastsætte sin kvote for 2024.

Atlanto-skandisk sild

På baggrund af rådgivningen fra ICES er kyststaterne Norge, Island, Færøerne, Rusland og UK blevet enige om en TAC på 390.010 tons for 2024 baseret på forvaltningsstrategien, svarende til et fald på 24 pct. i forhold til TAC'en for 2023. Såfremt det ikke lykkes kyststaterne at blive enige om en aftale om en ny fordeling af bestanden, vil hver part unilateralt fastsætte sin kvote for 2024. EU har i 2023 anmodet om kyststatsstatus for atlanto-skandinavisk sild med henvisning til forekomst af atlanto-skandinavisk sild i EU-farvand.

EU-bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning og Kommissionens forslag om TAC for EU's autonome bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2024 samt TAC i 2023 og den danske kvoteandel:

Art	ICES' rådgivning for 2024	EU-TAC i 2023 i tons	Kommissionens forslag til EU-TAC i 2024 i tons	Dansk andel af EU's kvote
Torsk i Kattegat	Rådgivning 0 (samme rådgivning som for 2023). Databegrænset bestand. Rådgivningen anvender ICES' metoder for databegrænsede bestande og bygger på trends i gydebiomassen, der viser et fald i bestanden og en lille rekruttering i de senere år. Der rådgives ud fra forsigtighedsprincippet.	97 tons (Bifangst) Herudover mulighed for 30 pct. ekstra til fartøjer, der deltager i projekt med elektronisk monitorering.	Udestår	62 pct.
Tunge i Skagerrak/ Kattegat/ Østersøen	Rådgivning i intervallet mellem 327 og 436 tons (-13 pct. i forhold til rådgivning for 2023). Rådgivning i henhold til EU-forvaltningsplanen. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være under MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F _{MSY} .	498 tons	Udestår	84 pct.
Jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat	Rådgivning 11.863 tons (-2 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Fiskeridødelighed angives som fangstrater. Fangstrate under F _{MSY} . ICES giver en landingsråd-	8.501 tons	Udestår	73 pct.

	givning, der tager højde for undtagelsen fra landingsforpligtelsen begrundet i høj overlevelse i intervallet mellem 7.147 og 10.082 tons.			
Rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet	Rådgivning 17.254 tons (+45 pct. i forhold til rådgivning for 2023). MSY-rådgivning. Gydebiomassen (SSB) vurderes at være langt over MSY-niveau. Fiskeridødeligheden (F) ligger under F_{MSY} . Inkluderer en andel i Sundet og Bælterne (område 22-23).	1.059 tons i Kattegat	Udestår	89 pct.

Kommissionen foreslår herudover – som i tidligere år – et forbud mod fiskeri efter visse sårbare arter. Disse arter må, når de fanges utilsigtet, ikke skades og skal straks genudsættes. Dette gælder blandt andet en række haj- og rokkearter.

Andre bestemmelser

År-til-år fleksibilitet

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet. Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. rådsforordning 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af grundforordningen. Grundforordningens bestemmelser om år-til-år fleksibilitet kan anvendes for bestande omfattet af landingsforpligtelsen, hvilket efter 2019 er alle kvoterede bestande omfattet af forordningen.

Ni pct. artsfleksibilitet

Af grundforordningens artikel 15, stk. 8, fremgår, at fangster af arter, der er underlagt landingsforpligtelsen, og som fanges ud over de tilladte kvoter for disse arter, eller hvor medlemslande ikke har kvoter, kan afskrives på kvoterne for målarter, forudsat at de ikke overstiger kvoten for målarter med mere end ni pct. Dette forudsætter dog, at ikke-målarterne er inden for sikre biologiske grænser. Kommissionen har i forslaget – som i 2021 – anført, for hvilke bestande denne bestemmelse kan finde anvendelse.

Fodnoter

Den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af tilhørende bifangster på hovedarten i visse pelagiske fiskerier og industrifiskerier fastholdes i forslaget som i 2023. Det anføres fortsat i forslaget, at bifangster, som fratrækkes kvoten i henhold til fodnoten, og bifangster af arter, der fratrækkes kvoten i henhold til ovenfor anførte ni pct. artsfleksibilitet, tilsammen ikke må overstige ni pct. af kvoten.

Europæisk ål

ICES fremlægger den 1. november 2023 sin rådgivning for ål. Kommissionen opdaterer dette års foranstaltninger efter modtagelsen af rådgivningen. Kommissionen foreslår dog allerede nu at præcisere for 2024, at lukningen i Nordøstatlanten skal dække hovedmigrationsperioden af det respektive livsstadium i det berørte fiskeriområde. Som en undtagelse kan en medlemsstat tillade fiskeri i op til 30 dage af hovedmigrationsperioden. I det tilfælde, skal den pågældende medlemsstat fastsætte en supplerende lukkeperiode af en tilsvarende tidsperiode i hovedmigrationsperioden eller subsidiært lige før eller lige efter. Denne undtagelse fra lukkeperioderne skal i ICES underområde 3 (Skagerrak-Kattegat og Østersøen) aftales mellem de berørte medlemsstater for at sikre beskyttelse af ålemigrationen fra Østersøen til Nordsøen. Hvis der ikke foreligger en aftale inden 1. marts 2024 skal lukkeperioden være fra 1. august 2024 til 31. januar 2025. Kommissionen foreslår fortsat, at alt rekreativt fiskeri efter ål forbydes.

Havbars i det nordøstlige Atlanterhav

Foranstaltninger for havbars indgår i forhandlingerne med UK. Kommissionen har foreløbigt foreslået at videreføre de foranstaltninger for havbars, der gælder for 2023, herunder regler for rekreativt fiskeri

efter denne bestand i flere havområder, blandt andet i Nordsøen syd for Hanstholm (område 4b). For det rekreative fiskeri foreslås der således en fangstbegrænsning for havbars på to fisk pr. dag fra 1. april til 31. december 2023 og kun fangst og genudsætning ("catch and release") uden for dette tidsrum i 2024. Det er ligeledes fortsat forbudt at fange havbars med faststående rekreative redskaber og beholde disse.

Intern fordeling af makrel

Ved en eventuel manglende aftale om makreladgang med Norge forventes drøftelser om allokeringen af den andel af EU's makrelkvote, som historisk har været allokert til Danmark i norske farvande. Drøftelserne forventes at kunne angå både 2022, 2023 og 2024 samt en fremtidig langsigtet løsning.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller nye statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af fiskerimuligheder har erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der er både stigende og faldende TAC'er af relevans for dansk fiskeri i forslaget. Forslaget i sin oprindelige form indeholder som nævnt meget få konkrete forslag til TAC for 2024 for bestande af interesse for Danmark. En stor del af TAC for disse bestande fastsættes som nævnt i forhandlinger med tredjelande, hvorfor forslag til TAC'er ikke er inkluderet. De vigtigste og mest økonomisk betydende bestande for dansk fiskeri er således afhængige af disse forhandlinger med tredjelande. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil derudover også afhænge af blandt andet udviklingen i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof, og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse har selvsagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Der har været forudset visse erhvervsøkonomiske konsekvenser i de demersale fiskerier ved indførelsen af supplerende tiltag for beskyttelsen af torsken i både Nordsøen, Skagerrak og Kattegat i de seneste år. Afhængigt af i hvilket omfang disse tiltag videreføres for 2024, forventes der fortsat at kunne være sådanne erhvervsøkonomiske konsekvenser. Tilsvarende har der været forudsat visse statsfinansielle konsekvenser gennem øgede kontrolfunktioner. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

I forhold til makrelfordeling kan forslaget have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for det danske fiskerierhverv. Afregningsværdien for den pågældende makrelkvote i 2021 på 13.573 tons var ca. 137 mio. kr. Afregningsværdien for den pågældende makrelkvote i 2022 på 12.460 tons vurderes til ca. 132 mio. kr. og i 2023 på 12.258 tons vurderes afregningsprisen til ca. 130 mio. kr. Kvoten udgør ca. 40 pct. af Danmarks samlede makrelkvote.

I forhold til den foreslåede seks måneders lukkeperiode for det erhvervsmæssige fiskeri efter ål i saltvand forventes der ligeledes erhvervsøkonomiske omkostninger for de ålebedrifter, der udøver erhvervsmæssigt fiskeri efter ål i saltvand. De erhvervsøkonomiske omkostninger afhænger bl.a. af hvilken lukkeperiode, der fastsættes for ålefiskeriet.

I forhold til erhvervsøkonomiske konsekvenser er det generelt vigtigt, at der snarest muligt aftales adgang til norske farvande fra årets begyndelse.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for de berørte bestande.

Høring

Sagen har været i høring i §5-udvalget (fiskeri) og §7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje).

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) lægger vægt på, at fastlæggelse af fiskerimuligheder skal medvirke til at sikre et bæredygtigt fiskerierhverv. DFPO kan dog ikke genkende, at Kommissionens forslag vil have ”en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, da forslaget tager højde for bestandssituationen i de berørte bestande”. Dels fordi man med dette udsagn forudsætter eksistensen af et uspecificeret beskyttelsesniveau, og dels fordi det ligger underforstået i udsagnet, at alle arter har behov for øget beskyttelse, hvilket ifølge DFPO langt fra er i overensstemmelse med de biologiske forhold. Mange arter er ifølge DFPO i god tilstand, og ifølge den biologiske rådgivning går det frem for de fleste. Der er derfor ifølge DFPO næppe behov for at øge beskyttelsesniveauet.

DFPO anfører, at erhvervet igennem flere år efterspurgt, at et forslag fra Kommissionen om fiskerimuligheder, også ledsages af en socioøkonomisk analyse. Det har endnu ikke været muligt at få Kommissionen til at leve op til dette princip, som ellers er integreret i den fælles fiskeripolitik. Som konsekvens heraf, vil beslutninger træffes på et uoplyst grundlag. DFPO anfører, at det dog er glædeligt, at både Kommissionen og Europa-Parlamentet har igangsat et arbejde om, hvordan man i højere grad kan tage højde for socioøkonomiske forhold i arbejdet med at fastsætte fiskerimuligheder på et bæredygtigt grundlag – også økonomisk. Siden 2022 har omkostningerne svinget meget, hvorfor det ifølge DFPO er særligt vigtigt at skabe stabile rammevilkår på de parametre, som man fra myndighedernes side kan styre. Her tænkes ikke mindst på fastsættelsen af fiskerimuligheder.

DFPO anfører, at det er vigtigt for erhvervet, at fiskeriet efter de bestande, som er omfattet af fiskerimulighederne for 2024 kan påbegyndes den 1. januar. Der er ifølge DFPO desværre fortsat en reel risiko for, at forhandlingerne mellem EU, Norge og UK trækker ud med den konsekvens, at man ikke kan nå at få forslaget igennem de formelle beslutningsprocedurer i Bruxelles inden årets udgang. DFPO anfører, at det er problematisk at konstatere, at der tilsyneladende ikke er opmærksomhed på den diskussion, som sker omkring ICES' nye måde at rådgive for de såkaldte kategori 3 bestande. Konkret betyder det ifølge DFPO, at bestande som vurderes at vokse, fortsat er genstand for forslag om en reduktion af fiskerimulighederne. Det er ifølge DFPO ikke bare uforståeligt, det undergraver også tilliden til den biologiske rådgivning. Det har også en ikke acceptabel konsekvens for fiskerierhvervets mulighed for at levere fødevarer og drive en sund forretning.

DFPO anfører således, at fiskeriet efter en art potentielt har indflydelse på udviklingen af andre arter, og at DFPO naturligvis også er stor tilhænger af, at fiskeriforvaltningen tager højde for alle de usikkerheder, der altid vil være forbundet med en ressource, hvis udvikling er styret af en lang række forskellige faktorer. Imidlertid skal man ifølge DFPO også undgå at underudnytte vigtige ressourcer i forsøget på

at give bedre betingelser for en enkelt bestand. Man skal ifølge DFPO huske, at fiskebestande kun meget sjældent er truet på deres eksistens, og hvis det måtte være tilfældet, så skyldes det ikke fiskeri alene.

DFPO fremhæver, at man gerne ser, at kuller i Kattegat ikke reguleres med kvote. DFPO anfører, at det i det fremsatte forslag for Kattegat kun er rødspætte som har relevans for Danmark, hvor Kommissionen foreslår kvoten fastsat efter den laveste værdi for det MSY-interval, som fremgår af forvaltningsplanen. Dette valg begrundes af Kommissionen med, at torsk er på så lavt niveau, at ICES anbefaler en kvote på 0. DFPO anfører, at hvis ideen om at forvalte fiskeriet efter den laveste fællesnævner bruges i alle farvande, vil der kun være plads til et meget begrænset fiskeri på de naturlige bestande, og man vil ikke bidrage til fødevarerforsyningsikkerheden. EU vil så skulle øge importen af fisk fra tredjelande.

DFPO anfører herudover, at det med baggrund i Handels- og Samarbejdsaftalen med UK er aftalt, at fælleskvoterne på hhv. skærising/rødtunge og pighvar/slethvar i Nordsøen, skal splittes op i enkeltartskvoter, som vil kunne resultere i, at der som en afledt effekt, også etableres kvoter for Skagerrak og Kattegat for de pågældende arter. DFPO advarer imod at indføre kvoter for pighvar, slethvar, rødtunge og skærising i Skagerrak og Kattegat, uden at dette sker på grundlag af et solidt og grundigt forarbejde. Det bør ifølge DFPO overvejes om ikke den nuværende forvaltning er tilstrækkelig for disse arter, der alle optræder som bifangster i andre fiskerier primært efter rødspætte, kuller, og jomfruhummer.

Uden direkte relation til kvotefastsættelse indeholder Kommissionens forslag en række artikler til hvilke DFPO ønsker at bemærke følgende:

DFPO anfører, at Kommissionens fortsatte insisteren på at ål er stærkt truet, på ingen måde kan gendekkes i det praktiske fiskeri. DFPO sætter derfor også spørgsmålstegn ved den vurdering af bestanden, som ICES foretager, og som Kommissionen baserer sit forslag på. DFPO anerkender dog, at ål ikke forekommer i de mængder den tidligere har gjort tilbage i 1970'erne, og at der stadig er behov for at sikre, at fiskeriet fastholdes på et niveau, der bidrager til en yderligere forbedring af tilstanden.

DFPO anfører, at fiskeriet efter ål i saltvand udgør en forsvindende lille del af den samlede dødelighed for ål, og at nedlukningen af bundgarnsfiskeriet vil ødelægge grundlaget for en århundreder gammel fiskeritradition langs de danske kyster. Der er ifølge DFPO tale om et stykke dansk kulturhistorie, som går tabt. DFPO mener derfor fortsat, at der bør rejses krav om, at de berørte fiskere, som ikke kun mister deres livsgrundlag, men også værdien af deres produktionsapparat kompenseres for deres tab.

DFPO foreslår derfor, at det igen bliver muligt at drive bundgarnsfiskeri efter ål i månederne september, oktober og november. DFPO er indstillet på, at dette kan ske under en række vilkår, herunder eventuelt et forbud mod fiskeri i visse områder og en forpligtelse til at indgå i et program, som tjener til at monitorere udviklingen. DFPO mener således ikke, at den monitoring som foretages af DTU Aqua, på nogen måde, er tilstrækkelig til at give et retvisende billede af udviklingen. DFPO anbefaler, at der skal ske en evaluering af de nationale ålehandlingsplaner i 2024, som også Europa-Parlamentet har fremført.

DFPO anfører, at bestandene af torsk i og omkring Nordsøen efter ICES seneste vurdering er inde i en positiv udvikling. De to bestande, der sandsynligvis udgør langt den største del af fangsterne, er ifølge DFPO begge over målsætningen og den tredje, sydlige bestand er vokset med 500 pct. siden 2020. Den sydlige bestand er fortsat mindre end MSY B-trigger, men den vil ifølge rådgivningen i 2024 være større end grænseværdien B-lim.

DFPO anfører, at reglerne om supplerende foranstaltninger for at beskytte torsken (artikel 16) blev indført som ekstraordinære foranstaltninger, fordi bestanden på det tidspunkt formodedes at være mindre end grænseværdien B-lim. DFPO anfører, at fordi dette ikke længere er tilfældet, bør bestemmelserne i

artiklen udgå. Hermed bortfalder også forpligtigelsen til at have en dansk national plan for torskefiskeri i den nordlige del af Nordsøen og i Skagerrak. DFPO er fortsat indstillet på, at de lukkeperioder, der fremgår af bilag IV til forslaget, og som blev indført for at beskytte gydende torsk, fortsat bør være gældende.

DFPO foreslår, at man for at afhjælpe et problem vedrørende fangsteffektivitet, som er identificeret for små fartøjer, der fisker med de tilladte trawl i Kattegat, indsætter følgende tekst som afsnit to under paragraf 1: *"By way of derogation from paragraph 1 (a)-(d), vessels less than 10 meter are allowed to use a 90 mm diamond mesh trawl"*.

Ud over disse bemærkninger, der knytter sig til selve forslagsteksten, har DFPO noteret, at Kommissionen i sine indledende betragtninger har udtrykt en ambition om ikke at tillade år-til-år fleksibilitet på arter, hvor bestanden er mindre end den biologiske grænseværdi B-lim. Det sker ifølge DFPO angiveligt for at undgå at underminere målsætningerne i den fælles fiskeripolitik. DFPO vil i den forbindelse gerne fastholde, at fleksibiliteten er et værktøj til at undgå at komme i konflikt med en vigtig del af den fælles fiskeripolitik, nemlig pligten til at lande hele fangsten. Derfor er det ifølge DFPO vigtigt, at fleksibiliteten opretholdes.

DFPO hilser introduktionen af flerårskvoter velkommen. Med henvisning til den mildt sagt ret ustabile biologiske rådgivning og en kvotefastsættelse, der alt for ofte bliver vedtaget på basis af politiske ambitioner, snarere end på basis af den observerede udvikling i bestandene, anfører DFPO, at det er et værktøj, der kun bør anvendes med nogen forsigtighed og efter dialog med erhvervet.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) bemærker, at foreningens fiskeriinteresser ikke på nuværende tidspunkt indgår i Kommissionens forslag til fastsættelse af fiskerimuligheder for 2024, da den pelagiske sektor primært er afhængig af de aftaler, som EU indgår med Norge og UK og i kyststatsregi. I det lys har DPPO således følgende generelle prioriteter i forhold til fiskerimuligheder for 2024:

Der er behov for en stærk EU-indsats imod andre kyststaters voldsomme og uberettigede ensidige fastsættelse af kvoter og deraf følgende overfiskning af den samlede TAC. Der bør gives højeste prioritet til at nå til enighed om fordelingsprincipper for makrel, blåhvilling og atlanto-skandisk sild baseret på ægte og oprigtigt historisk fiskeri og interesser i modsætning til et forsimplet princip om zonetilørsforhold. DPPO kan støtte ICES' rådgivning og forslag til TAC'er for de pelagiske arter for 2024:

- makrel (-5 pct., 739 386 ton)
- blåhvilling (+12,5 pct., 1.529.754 tons),
- atlanto-skandisk sild (-24 pct., 390.010 tons)
- sild i Nordsøen (+28,3 pct., 532.166 tons)
- hestemakrel i Nordsøen (+8,5 pct., 9.730 tons)

For vestlig hestemakrel bør der ifølge DPPO fastsættes en foreløbig TAC i lyset af det kommende benchmark og undersøge alternativer til en nulfangst-TAC under hensyntagen til fiskeriets overlevelse på langt sigt. Den bilaterale aftale mellem EU og Norge for 2024 bør ifølge DPPO indeholde et stærkt reduceret bidrag af blåhvilling fra EU og give EU fuld adgang til at fiske atlanto-skandisk sild i norske farvande.

DPPO mener, at det er sandsynligt, at ICES' rådgivning ville have været en forhøjelse af TAC'en for makrel, hvis det ikke havde været for den nuværende overskridelse af TAC'en som følge af overdrevne, uberettigede ensidige kvoter fastsat af andre kyststater. DPPO opfordrer derfor Kommissionen og Rådet om på det kraftigste at fordømme parter i kyststater, der fastsætter overdrevne, uberettigede ensidige kvoter, og til straks at træffe foranstaltninger mod denne praksis ved at gøre brug af de instrumenter, de

har til rådighed, såsom udvalgte handelsforanstaltninger. DPPO anfører, at fastsættelse af ensidige kvoter er uacceptabel og i strid med de igangværende bestræbelser på at nå til enighed om en fordelingsordning mellem alle involverede kyststater. De synes også at være i strid med FN's havretskonvention og navnlig aftalen om fælles bestande fra 1995, og det bør fastslås, om dette kan betegnes som IUU-fiskeri. DPPO anfører ligeledes, at det lige nu kun er EU og UK, der holder fast i kvoter baseret på de hidtidige fordelingsprincipper. Der er desværre fortsat ikke udsigt til en aftale om fordelingen af makrel af Nordsøen mellem de involverede kyststater. Forhåbningerne om en bindende aftale for 2024 kan ikke længere lade sig gøre, da der er aftalt møder frem til foråret 2024, hvilket ikke tjener nogen til ære og gør mere skade end gavn i forhold til omverdenens syn på fiskeriet efter makrel i Nordatlanten.

I forhold til EU's interne opdeling af makrelkvoten i Nordsøen, anbefaler DPPO, at man sletter den særlige bestemmelse i TAC/kvoteforordningen, som begrænser fiskeriet i 4b og 4c. Baggrunden for denne anbefaling er at ICES, efter arbejdsgruppen WKEVALMAC 12-17 juni 2023, ikke længere vurderer at det giver mening at tale om makrel underkomponenter, deriblandt en Nordsøkomponent. ICES's vurdering er således, at i genetisk forstand er der alene tale om én samlet makrel bestand. Der er derfor, ingen videnskabelig basis for at sondre mellem makrel i den nordlige, centrale og sydlige del af Nordsøen.

Endeligt anbefaler DPPO, igen med udspring i konklusionerne fra WKEVALMAC, at man opererer med samme mindstemål i alle farvandsområder, nemlig 20 cm, i stedet for som nu et mindstemål for Nordsøen på 30 cm. I den sammenhæng anfører DPPO, at det er værd at bemærke, at der i de tekniske regler (forordning 2019/1241), bilag V, del A om bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser for Nordsøen, opereres med to mindstemål for makrel – både 30 cm og 20 cm. Noget kunne således tyde på, at man i forbindelse med arbejdet med de tekniske regler har besluttet sig for et mindstemål på 20 cm, men glemt at slette det oprindelige mindstemål for Nordsøen på 30 cm. Den fejl bør efter DPPO's mening rettes, alternativt bør man tillade at bruge 20 cm i stedet for 30 cm i den praktiske anvendelse af forordningen.

DPPO noterer med tilfredshed ICES' rådgivning for blåhvilling og er glad for at se, at gydebiomassen som forudsagt forbliver på nogle af de højeste niveauer nogensinde, og at den stærke rekruttering i 2021 og 2022 fortsat har positiv effekt på bestandsudviklingen. DPPO bemærker desuden, at forhandlingerne om en fordelingsmekaniske fortsætter, men desværre helt frem til marts 2024. DPPO finder, at der skal lægges pres på Kommissionen, så fordelingen afspejler EU's reelle og traditionelle interesse og resultater som den største aktør inden for dette fiskeri siden dets oprindelige udvikling, idet der også tages hensyn til, at dets historiske fangster er blevet hæmmet af kvoter og adgang, som Norge har fået gennem den årlige bilaterale aftale mellem EU og Norge. Hvis man ikke kan nå til enighed om en fordelingsmekaniske, er der efter DPPO's opfattelse kun et reelt alternativ, nemlig at videreføre en fælles andel mellem EU og UK på 41,42 pct. af TAC'en, som efterfølgende fordeles i henhold til Brexit-aftalen. Som det er tilfældet med makrel, bør zonetilhørsforhold ikke være det kriterium, som en fordeling skal baseres på.

DPPO ser med bekymring på den seneste nedgang i ICES' rådgivning for atlanto-skandinavisk sild, idet yderligere -24 pct. (390 010 ton) følger efter sidste års -15 pct. Ligesom det er tilfældet med makrel, er en overskridelse af fiskerimulighederne blandt de kyststater, der har en andel af kvoten på ca. 40 pct. den største trussel, og de ansvarlige kyststater bør aktivt presses til at ændre adfærd. De igangværende forhandlinger om en fordelingsnøgle mellem de involverede kyststater er vigtige, og som det er tilfælde med både makrel og blåhvilling, bør zonetilhørsforhold ikke være det bærende princip for en fordeling af bestanden, men bør baseres på historisk fiskeri.

Efter DPPO's opfattelse er det fortsat meget vigtigt, at ICES og de forvaltende kyststater undersøger metoder, der gør det muligt at fastsætte mere stabile TAC'er for Nordsø sild. De sidste tre år har der været en biologisk rådgivning, der er gået fra +45 pct. ned til -22 pct. og op igen til +28 pct. DPPO

opfordrer derfor EU, UK og Norge til at samarbejde om en langsigtet forvaltningsstrategi, der tager hensyn til alle forhold, der påvirker bestandsudviklingen, også dem, der vedrører klimaet, økosystemet og andre økonomiske aktiviteter i de områder, hvor silden lever. Drøftelserne om forvaltningsstrategien bør således gå forud for en norsk/britisk debat om flådesegmenter. For udvalgte dele af EU-flåden er den nuværende struktur af A, B-, C- og D-flåder svarende til kombinationer af områder og målrettet fiskeri eller bifangst afgørende for en omhyggelig forvaltning af bestanden.

DPPO noterer med stor bekymring, at ICES for andet år i træk anbefaler en 0-TAC for vestlig hestemakrel. TAC'en for 2023 er kun en lille bifangst-TAC, og et fortsat forbud mod et målrettet fiskeri vil ikke blot bringe dette fiskeris fremtid i fare, men også påvirke økonomien i det samlede fiskeri på de fiskepladser, hvor hestemakrellen opholder sig. DPPO anfører, at tvivl om, hvordan den nuværende vurderingsmodel fungerer, har ført til en benchmark procedure for bestandene af hestemakrel i Vest-, Syd- og i Nordsøen fra første halvdel af 2024. På europæisk niveau, har erhvervet gentagne gange opfordret til at fremskynde denne øvelse, og det bør påbegyndes så hurtigt som muligt. I lyset af det kommende benchmark og dets mulige konsekvenser for bestandsvurderingen opfordrer DPPO til, at der fastsættes en foreløbig TAC, og at forvaltningsparterne enes om muligheden for at revidere TAC'en efter benchmarket. Hvis parterne beslutter at fastsætte endnu en TAC for bifangster, er ifølge DPPO nødvendigt, at Kommissionen og Rådet sørger for koordinering og harmonisering af dens gennemførelse. I 2023 førte bifangst-TAC'en for denne bestand til uforudsete praktiske problemer i medlemsstaternes gennemførelse, hvilket bragte princippet om level-playing field i fare.

I forhold til udveksling af fiskerimuligheder mellem EU og Norge (balancen) anfører DPPO, at EU betaler store mængder af blåhvilling for at få adgang til at fiske demersale arter i norsk farvand. DPPO anerkender, at blåhvilling har været en vigtig "valuta" i forhandlingerne om udveksling af fiskerimuligheder, men ser med stigende bekymring på, at den pelagiske sektor ikke drager fordel af denne udveksling, samtidig med, at Norge får adgang til at fiske en stor mængde blåhvilling i EU-farvand. DPPO appellerer derfor til, at EU betaler med så lidt blåhvilling som muligt i forhold til balancen for 2024 og søge andre muligheder. Det kan bl.a. gøres ved at øge EU's mængder i aftalen mellem EU og Grønland. Desuden bør balancens samlede størrelse overvejes nøje i lyset af ICES' rådgivning for de relevante bestande. Endelig bør EU's adgang til at fiske atlanto-skandisk sild i norsk farvand genoprettes til 100 pct. af kvoten.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri Producent Organisation (FSK-PO) fastholder, at fiskerimuligheder for ål er et anliggende for medlemsstaterne og skal følge EU's ålereguleringsplan fra 2007. FSK-PO anfører, at forvaltningen af ålen hører ikke til i de årlige TAC/kvoteforhandlinger, hvor det danske saltvandsfiskeri rammes proportionelt hårdt og desuden ikke adresserer de væsentlige presfaktorer på ålens langsigtede bestandsforbedringer. Såfremt en lukkeperiode ikke kan undgås, vil FSK-PO opfordre til at EHFAF-regelsættet tilpasses, således at rammerne for ophugning også kan gives til ålefiskere. Dette vil give mulighed for, at de danske ålefiskere, der ikke længere har et lønsomt fiskeri, kan forlade fiskeriet med værdighed og uden for store økonomiske tab.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) minder om, at Danmark ifølge EU's fælles fiskeripolitik er forpligtet til at genoprette fiskebestandene og sikre, at bestandene udnyttes på bæredygtige niveauer. DN mener, at kvoterne bør holde sig under de grænser, som ICES anbefaler i forhold til en bæredygtig udnyttelse, samt at kvoter skal følge forsigtighedsprincippet for at sikre bæredygtige fangstkvoter. DN anfører, at ifølge den fælles fiskeripolitik skal fiskebestande derudover forvaltes efter en økosystembaseret tilgang med henblik på at sikre, at fiskeriets negative indvirkning på det marine økosystem minimeres, og at det skal tilstræbes til at sikre, at fiskeri ikke nedbryder havmiljøet. Under en økosystembaseret fiskeriforvaltning skal der efter DN's mening, også tages hensyn til samspillet mellem de forskellige be-

stande i økosystemet, og beskytte den svageste bestand i det blandede fiskeri. DN anfører, at EU desværre endnu ikke har formået at opnå målet i den fælles fiskeripolitik om at sikre at udnyttelsesgraden for det maksimale bæredygtige udbytte, senest inden udgangen af 2020 for alle bestande.

DN ønsker også at fremhæve, at ulovligt udsmid af fisk stadigvæk er et meget udbredt problem i Nordsøen og truer bestande ved at øge fiskeridødeligheden. Dette viser ifølge DN også ICES rådgivning, som f.eks. fremhæver, at 30 pct. af alle torskefangster i Nordsøen i 2022 blev smidt ud igen. DN opfordrer regeringen til at arbejde for, at der på EU-niveau sættes tiltag for at sikre et fuldt dokumenteret fiskeri (f. eks. ved at bifangst kvoter er betinget af, at medlemsstaterne indfører et fuldt dokumenteret fiskeri med kamera overvågning), og at Danmark på hjemmefronten udvider elektronisk monitorering med kamera til alle demersale fiskefartøjer som fisker i Nordsøen og Skagerrak.

DN hilser velkommen, at Kommissionen for de fleste TACs foreslår at følge ICES rådgivning om maksimalt bæredygtigt udbytte. DN bakker op om Kommissionens forslag om at udelukke år-til-år fleksibilitet for bestande hvor bestandens biomasse er under grænseværdien B-lim, eller hvor ICES rådgiver om en nul fangst/lukning af det direkte fiskeri.

DN ønsker at fremhæve, at Kommissionens forslag ikke følger ICES rådgivning om ål, som anbefaler en nulfangst. Kommissionens forslag er dermed ifølge DN ikke i tråd med målsætningen i EU's fælles fiskeripolitik om, at den fælles fiskeripolitik skal forvaltes efter en forsigtighedstilgang og målet om maksimalt bæredygtigt udbytte. DN anbefaler, at man bør være langt mere ambitiøst end Kommissionens forslag og følge ICES rådgivning om lukning af alt fiskeri (kommercielt og rekreativt) efter ål i alle habitater og i alle livsstadier (dvs. både fiskeri efter glasål, gulål og blankål) og i både fersk- og saltvand fra 1. januar 2024 og indtil bestanden er genoprettet. Danmark bør ifølge DN ikke bakke op om Kommissionens forslag om at indføre mulighed for at fiske ål i 30 dage i ålens migrationsperiode. Derudover mener DN, at Danmark bør i gang sætte en national proces for at sikre ålens vandring både i fersk- og saltvand, samt at genoprette ålens levesteder. Derudover bør Danmark ifølge DN indføre et totalforbud mod rekreativt fiskeri i ferskvand fra 1. januar 2024. Endvidere bør Danmark ophøre med sit genudsætningsprogram for ålen, da ICES ikke mener, at der er dokumentation for, at dette tiltag gavner bestandens genopretning.

DN støtter Kommissionen i sit forslag for videreførelse af de eksisterende tiltag for torsk i Kattegat, blandt andet en lukning af det målrettede fiskeri og krav om mere selektive redskaber og fuldt dokumenteret fiskeri. DN mener, at alle fartøjer, ikke kun danske, bør være fuldt dokumenteret og dermed udstyret med elektronisk monitorering. Derfor mener DN, at Danmark på EU-niveau bør arbejde for, at en bifangst kvote for torsk skal være betinget af, at fartøjernes fangster er fuldt dokumenterede og med kameraovervågning. DN anbefaler, at Danmark viderefører kameraprojektet i Kattegat og henviser til den seneste rapport fra Fiskeristyrelsen, som konkluderer, at elektronisk monitorering kan dokumentere fangst på fiskefartøjer og dermed fungerer som et effektivt kontrolredskab i forhold til overholdelsen af landingsforpligtigheden.

DN mener, at Danmark bør arbejde for at kvoten for torsk i Nordsøen og Skagerrak følger den tilgang som ICES rådgiver om, nemlig at beskytte den svageste delbestand (southern substock). Dette indebærer anvendelse af en fælles fiskeridødelighedsreduktion på tværs af alle delbestandene. DN ønsker at fremhæve, at ifølge ICES ligger fiskeridødeligheden på torsk over grænseværdien FMSY, og at torsken er dermed overfisket. Desuden ønsker DN at fremhæve, at det ikke kun er for den ene delbestand (southern substock), at biomassen ikke er på sunde niveauer. Også viking substock's biomasse er under de grænseværdier, som anses at være "sunde". Ifølge ICES, er viking substock under MSY B-trigger. DN anfører, at ICES vurderer, at bestandens biomasse er mellem B-pa og B-lim og dermed ikke kan anses at være på sunde niveauer. DN mener, at Danmark bør bakke Kommissionen op i, at de supplerende tiltag for beskyttelsen af torsk i Nordsøen/Skagerrak bør videreføres.

Kvoten for jomfruhummer bør ifølge DN derfor fastsættes på et niveau, som ikke risikerer at føre til en højere bifangst af torsk.

DN hilser velkommen, at Kommissionen forslår en TAC på FMSY-lower værdien for rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet for at reducere fiskeridødelighed af torsk, som fanges som bifangst i det demersale rødspættefiskeri.

Dansk Amatørfiskerforening (DAFF) og Dansk Fritidsfiskerforbund (DFF) forholder sig alene til ål. Det påpeges, at EU's ålehandlingsplan fra 2007 virker præcis som forventet, herunder den manglende virkning fra de medlemsstater, som ikke har implementeret ålehandlingsplanen helt eller delvist. Dette er dokumenteret både af international forskning og af dansk forskning. Ifølge DAFF og DFF vil det bedste, hurtigste og mest nødvendige tiltag fra Kommissionen derfor være at få de medlemsstater, der endnu ikke har implementeret ålehandlingsplanen fuldt ud til at handle hurtigst muligt. Dette fremgår også af Kommissionens evaluering af ålehandlingsplanen i 2019. Der henvises til, at Kommissionen ligeledes konkluderer følgende i evalueringen: *"Fremover bør der lægges vægt på at tage fat på det menneskeskabte ikke-fiskerirelaterede kilder til dødelighed, understøttet af nødvendig forskning og økonomisk støtte"*. Tilsvarende fastslår DTU Aqua at *"Fiskeriet efter voksne ål har en relativt lille indvirkning på biomassen af udvandrende ål til yngleområderne i Sargassohavet"*

DAFF og DFF bemærker videre, at ålehandlingsplanen virker, også underbygges af, at der rapporteres om væsentligt bedre ålefangster de seneste år såvel i det rekreative fiskeri som i erhvervet. Denne tendens er fortsat i 2022 og endnu tydeligere i 2023. Dette underbygges yderligere af den netop offentliggjorte nøglefiskerrapport. Ifølge DAFF og DFF er det vigtigt, at man følger den linje som Kommissionens evaluering tilsiger fremfor at forvente noget "quick fix". Et sådant er ikke muligt, da ålen har en generations cyklus omkring 15 år hvilket ligeledes fremhæves i evalueringens konklusion. DAFF og DFF finder, at der er tale om et misbrug af kvoteordningen til at indføre rent politisk motiverede tiltag for en art der i øvrigt ikke er omfattet af TAC kvote systemet.

Ifølge DAFF og DFF vil det være ødelæggende for den fremtidige tiltro til- og implementering af EU's regulering af fiskeriet, såfremt de aktører, som har efterlevet ålehandlingsplanen straffes for dette med yderligere restriktioner. Fra det rekreative fiskeri lægges mange tusinde timers frivilligt arbejde i op- og hjælpning af ålebestanden dels ved monitorering – nøglefiskere – og dels ved assistance til udsætning. DAFF og DFF finder det vigtigt, at der opretholdes såvel et erhvervsmæssigt som et rekreativt ålefiskeri for at opretholde interessen for den europæiske ål og bestandens bevarelse og genoprettelse. Den forelåede lukkeperiode for erhvervet vil reelt være en lukning af det danske ålefiskeri.

DAFF og DFF henviser til, at ålefiskeriet i Danmark og øvrige østersølande er levende kulturarv. Den levende kulturarv er beskyttet af UNESCOs 2003-konvention til sikring af immateriel kulturarv. Ålefiskeriet er grundstenen i fritidsfiskeriet. Fortsat lukning af det rekreative ålefiskeri vil i vidt omfang lukke fritidsfiskeriet. Dette vil få store konsekvenser for livet i de mange småhavne og fiskerlejer som i dag alene anvendes af fritidsfiskere. Som eksempel på at et stop for fiskeriet får katastrofale følger kan nævnes Sverige, som i 2009 reducerede ålefiskeriet med 90 pct. Det har medført at den århundredre gamle ålefiskerkultur på Blekinges øst- og sydkyster også kaldet "ålekysten" uddøde på 10 år.

DAFF og DFF påpeger, at forslaget om forlængede lukkeperioder er målrettet alene de medlemsstater, hvor ålefiskeriet foregår i saltvand (EU farvande), men vil ikke begrænse ålefangsterne i de medlemsstater, hvor ålefiskeriet foregår i ferskvand, inddæmmede områder og flodmundinger. Forslaget rammer

således netop de lande som har implementeret ålehandlingsplanen. DAFF og DFF noterer sig, at Kommissionens forslag ikke er ledsaget af nogen faglig begrundelse. DAFF og DFF finder derfor, at forslaget ikke bør gennemføres.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages med et kvalificeret flertal i Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt hensigten om at sikre et bæredygtigt fiskeri.

Regeringen finder som et generelt princip, at fiskerimulighederne bør fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til den fælles fiskeripolitik samt forvaltningsplaner og -strategier.

Det er efter regeringens opfattelse meget vigtigt, at de trilaterale konsultationer mellem EU, Norge og UK samt de bilaterale konsultationer mellem henholdsvis EU og Norge samt EU og UK om fiskerimulighederne i 2024 afsluttes rettidigt i 2023, så der er klarhed om kvoterne fra årets start, og fiskeriet i norsk farvand kan påbegyndes fra årets start i 2024. Regeringen finder i den sammenhæng, at det er vigtigt, at aftalerne bliver afbalancerede, herunder at reel adgang til britisk farvand opretholdes. Hvis alle aftaler ikke er på plads rettidigt, kan regeringen støtte, at EU fastsætter foreløbige fiskerimuligheder.

Regeringen finder det desuden meget vigtigt, at relativ stabilitet fastholdes ved den interne fordeling af fiskerimulighederne, herunder for makrel og sild. Specifikt for makrel er regeringens udgangspunkt fortsat på linje med forhandlingsoplægget på intern fordeling af makrel for 2022, herunder også i forhold til en langsigtet løsning.

Ved fordeling af nye fiskerimuligheder finder regeringen det ligeledes meget vigtigt, at danske fiskeriinteresser varetages bedst muligt.

Regeringen støtter, at TAC for torsk i Kattegat fortsat fastsættes som en bifangstkvote på et niveau, som indebærer, at der fortsat kan finde fiskeri sted i Kattegat efter andre arter. Regeringen finder, at det er vigtigt, at der fortsat arbejdes for at genopbygge bestanden med supplerende foranstaltninger med krav om redskaber med høj torskeselektivitet eller deltagelse i projekt med elektronisk monitorering i Kattegat. Med henblik på at understøtte projekter med elektronisk monitorering arbejder regeringen for, at der i lighed med 2023 fastsættes en supplerende, begrænset mængde til torskebifangster, som alene kan anvendes af fartøjer, der er omfattet af et projekt med elektronisk monitorering med kamera.

Regeringen finder, at det er vigtigt, at der for torsk i Nordsøen og Skagerrak ved kvotefastsættelsen tages hensyn til bestandssituationen for delbestandene i en grundlæggende ny rådgivning.

Regeringen støtter generelt, at supplerende tiltag er målrettede og afbalancerede og tager højde for bestandssituationen.

Regeringen støtter ambitiøse EU-foranstaltninger for ål i lyset af bestandssituationen. Da der er tale om én europæisk ålebestand, finder regeringen, at foranstaltninger skal knytte sig til alle ålens livsstadier, alle habitatområder og alle de faktorer, som påvirker ålebestanden. Det er de samlede tiltag på EU-niveau, der har betydning for genopretningen. Regeringen finder i den sammenhæng, at foranstaltninger til forbedring af ålebestanden bør ske ved revision af EU's åleforordning om genopretning af bestanden af europæisk ål.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at der i øvrigt findes praktiske løsninger til håndteringen af særlige udfordringer i lyset af landingsforpligtelsen. Det gælder særligt i forhold til, at der for bestande med bifangstkvoter fastsættes mængder, der tillader fortsat fiskeri på andre bestande, og opretholdelse af relativ stabilitet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt til Folketingets Europaudvalg.

For så vidt angår intern fordeling af makrel for 2022 har sagen været forelagt Folketingets Europaudvalg til et revideret forhandlingsoplæg den 23. september 2022 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. september 2022, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 15. september 2022. For så vidt angår sagen om intern fordeling af makrel for 2023 har sagen være forelagt for Folketingets Europaudvalg som led i forslag om fiskerimuligheder for 2023 til forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2023.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.